

VI
525
2

Multæ filix congregaverunt, etc. (Prov. XXI. 29). — Patres docent B. Virginem gratia et gloria omnes omnino sanctos homines et angelos, etiam cherubinos et seraphinos, longe superare, ac nullam creaturam cum illa comparari posse, utpote quæ a solo creatore Deo superatur.

Ita D. Epiphanius, in orat. *de Laudib. Virg.*: «Solo Deo excepto, ait, cunctis superior existis.»

D. Gregorius, lib. *I Regum*, cap. II: «Mons fuit beatissima Virgo, quæ omnem electæ creaturæ altitudinem electionis suæ sublimitate transcendit.

D. Damascenus, serm. *de Nativ. Virg.*: «Hodie, ait, mundi salus inchoavit; exultate, montes, hoc est ratione præditæ naturæ quæque ad spiritualis contemplationis fastigium assurgitis; siquidem clarissimus Dei mons paritur, mons, inquam, ille qui collem omnem ac montem, id est angelorum atque hominum sublimitatem, exsuperat.»

VI
527
1

Multæ filix, etc. (Ibid.) — Etiam si nec Christus gratiam et gloriam Angelis meruerit, nec illam eis B. Virgo impetravit aut distribuerit, ut proprie angelorum mediatrix dici nequeat: hactenus tamen mediatrix eorum dici potest, quod una sit in cœlis Ecclesia angelorum et hominum beatorum; quare cum Christus et B. Virgo effecerint ut ruinæ angelorum, lapsu dæmonum factæ, per homines sarcirentur, unaque integra et plena, omnibus numeris perfecta et beata Ecclesia triumphans ex utrisque conflarentur, hinc fit ut Christus Angelorum mediator, et B. Virgo mediatrix dici queat, quia magnum eis bonum contulit, scilicet reipublicæ et Ecclesiæ eorum laceræ redintegrationem, indeque gaudia mutua,

quæ beatitudinem angelorum accidentalem mire adaugent. Gaudent enim mirifice angeli de apostolorum zelo et fructu, de martyrum invicta constantia, de angelica virginum castitate, etc., atque eorum merita, triumphos, gloriam et præmia sua æstimant per communionem charitatis et Ecclesiæ. Hæ enim facit ut, quod unius beati est, id alterius quoque fiat adeoque quisque beatus fruatur et gaudeat de bono alterius, perinde ac si id suum propriumque foret.

Quare cum omnes angeli simul hanc suæ ruinæ per hominis restaurationem mereri et impetrare nequiverint, sed id præstiterit Christus, et post perque Christum B. Virgo, hinc sequitur plus eam apud Deum gratia valere, plusque ab eo impetrasse, ipsis etiam angelis, quam omnes angeli simul juncti sibi impetrare potuerint, ac proinde B. Virginem tam gratia quam gloria, omnes Angelos simul sumptos transcendere et superare.

Unde S. Anselmus ait per B. Virginem totum mundum esse erectum, et totam rerum naturam esse renovatam. Et B. Petrus Damianus, serm. *de Assumpt.*, ad illa: *Electa ut sol*: «Electa, ait, sed præelecta ut sol, quia sicut sol solus orbem illuminat, sic hæc sola solidiori lumine et Angelos et homines illustrat.» Denique S. Bernardus: «Maria, ait, omnibus misericordiæ sinum aperuit, ut de plenitudine ejus accipiant universi, peccator veniam, justus gratiam, angelus lætitiâ, tota Trinitas gloriam.»

14° EST QUASI MONS VIRTUTUM CÆTERIS
SANCTIS EXCELSIOR.

XIV
248
2

Deus ab austro veniet. (Habac. III, 3.)—Hebræus : *Deus de Theman veniet.* Septuaginta addunt : *et sanctus de monte umbroso et condenso.* Ubi per montem umbrosum et condensum Theophylactus et Euthymius accipiunt B. Virginem Deiparam, quæ quasi mons virtutum cœteris sanctis excelsior, obumbratione Spiritus sancti concepit et peperit Christum, juxta illud Gabrielis promissum : *Virtus Altissimi obumbrabit tibi, ideoque quod ex te nascetur sanctum, vocabitur Filius Dei.*

Alii, ut Theodoretus, accipiunt Hierosolymam et synagogam, quæ erat sub umbra, id est protectione Dei, quæque erat umbra et typus claritatis et gloriæ Dei, quam ipse in Christo aperta quasi nube revelavit et expandit.

15° EST IN PLENITUDINE SANCTORUM DIVERSIMODE. (Vide supra : EST PRIMA CREATURARUM, HABENS PLENITUDINEM GRATIARUM, GLORIÆ ET VIRTUTUM, IX. 631, et seq.)

16° EJUS VIRTUS FUIT PERFECTA ET VIRILIS.

IX
644
1

Sicut cinnamomum et balsamum aromatizans odorem dedi. (Eceli. XXIV, 20.)—Hinc patet quam recte sapientia, sapientes et sancti, ac imprimis B. Virgo comparetur cinnamomo et balsamo. Nam

Primo, balsamum proprium fuit Judææ, sed inde delatum et celebratum per totum orbem ; sic et B. Virgo, nata, educata, vivens et defuncta in Judæa,

sui odorem et famam sparsit per totum mundum. Eadem, sicut ex Judæa fugiens Herodem, balsamum secum traxit in Ægyptum : ita et veram Dei cognitionem cultumque, puta christianismum, ipsa a perfidis Judæis transtulit ad Ægyptios cœterasque gentes.

Secundo, balsami odor virtutem habet masculam et fortem : quocirca balsamum velut virile et generosum, reliquisque unguentis præcellens, viris adhiberi solebat, cum feminis daretur amomum assyrium, aliaque id genus delicata unguenta, juxta illud Martialis, lib. XVI, epigram. 54 :

*Balsama sic capiunt ; hæc sunt unguenta virorum ;
Delectas Nini vos redolete nurus.*

17° NEC ULLA VITIOSITATE PERMIXTA.

Sicut balsamum aromatizans. (Eceli. XXIV. 20.) — Balsamum Deiparæ nulla admixtione olei vel mellis est vitiatum, quod hoc (cap. v, 21, Eceli.), ex personæ ejus dicitur, illis verbis : *et quasi balsamum non mixtum odor meus.* Hæc autem S. Bonaventura, in *Speculo B. Viry.* cap. v eleganter explicat : « Balsamum, inquit, misceri solet et vitium melle vel oleo ; sed certe balsamum Spiritus sancti in Maria non fuit mixtum, quia nec melle carnalitatis et mundanæ consolationis, nec oleo variæ laudis et adulationis fuit vitiatum ; sed vera et pura Mariæ gratia fuit. »

XI
644
2

18° EJUS SEPTEM DOTES SEPTEM VITIIS ADVERSE.

VIII
53
1

Duo ubera tua, sicut duo hinnuli, etc. (Cant. IV, 5.)
— Rupertus per duo ubera, accipit virginitatem et
fœcunditatem B. Virginis, utraque enim lactat pas-
citque Ecclesiam inter lilia puritatis castitatis.

Addit deinde septem ornamenta angelica B. Vir-
ginis hucusque recensita, scilicet oculos columbinos,
capillos caprarum, dentes tonsarum, labia vittæ cor-
cineæ, genas puniceas, collum turris davidicæ,
ubera hinnulorum, opponi septem de fornicationibus
diabolicis, quibus fœdantur filiæ hujus sæculi, quæ
sunt altitudo oculorum, crispatio capillorum, voraci-
tas dentium, incontinentia labiorum, irreverentia
genarum, colli erectio nimia, confractio uberum
frequens injuria: hæc scilicet sunt septem dæmonia
quæ a Magdalena expulit Christus, *Luc.* VIII, 2.

19° MARIE DOTES, VIRTUTES, EXCELLENTIAS, PRUDEN-
TIAM NEMO POTEST COMPREHENDERE.

(Vide supra. SOLA VERBI INCARNATIONEM etc. IX, 61, 2.)

20° QUANTA EJUS ANIMÆ PULCHRITUDO FUERIT.

V
531
1

Mulier timens Deum ipsa laudabitur (Prov. XXXI.)—
Si tanta fuit corporis B. Virginis pulchritudo,
quanta fuit animæ et mentis! Lege Cantica canti-
corum et id videbis; illa enim in Canticis præ cæteris
Ecclesiæ fidelibus describitur et depingitur. Unde
illud cap. IV, 7: *Tota pulchra es, amica mea, et
macula non est in te.* Ratio a priori est quod ipsa
fuerit thalamus Verbi ex se incarnati atque conse-

quenter totius S. Trinitatis. Quid Dei throno pul-
chrius? Nam ut ait S. Augustinus, tract. 32 *in Joan*:
« Sicut animus facit decus in corpore, sic Deus in
animo. » Et mox: « Decus ergo corporis, animus;
decus animi Deus. »

Rursum animi decor in virtutum omnium splen-
dore, ac divinæ gratiæ præcellentia consistit. Beata
Virgo autem gratia et virtutibus omnes homines et
angelos longe transcendit. Nihil ergo creatum in
cælo et terra illa fuit nobilius, illa pulchrius.

21° EJUS GRATIA ET VIRTUTES EXHILARARUNT CHRISTUM
VELUT VIRUM SUUM.

Species mulieris exhilarat faciem viri sui. (Eccli.
xxxvi. 24) — Longe aptius, et quasi proprie, hæc
conveniunt B. Virgini, cujus pulchritudinis, virtu-
tum et gratiarum decor exhilaravit *faciem viri*, id
est Christi sui, quem concepit non ut infantem, sed
ut virum omni sapientia et virtute perfectum, juxta
illud *Jerem.* xxxi, 22: *Creavit Dominus novum super
terram; Femina circumdabit virum.*

Unde illa sua specie rapuit ad se desiderium om-
nium hominum et angelorum; quin et ipsius Verbi
divini, ut in uterum ipsius descenderet, et ex ea
carnem humanam assumeret. Ita cardinalis Algrinus,
in Cant. IV, hæc verba Siracidis sic explicat:
« Species quidem mulieris, inquit, virum potentem
humiliat, severum et austum emollit; Virginis
autem speciem sic concupivit Dominus, et ipsa ejus
desiderium in tantum superduxit, hoc est, ad tantum
excessum perduxit, ut ad nostram infirmitatem hu-

X
241
2

miliatus sit omnipotens, et qui est vita viventium emollitus sit ad mortem. »

De Virgine enim hæc mystice accipi, patet ex quod sequitur: *Non est vir illius secundum filios hominum*, etc.

22° MARIA NUNQUAM VEL IN MINIMO PECCAVIT.

VI
512
2 *Byssus et purpura indumentum ejus.* (Prov. xxxi. 22.) — Causa ergo immunitatis ab omni peccato, etiam veniali, in B. Virgine fuit duplex.

Prior, protectio et jugis assistentia Dei, quæ ita sensus ejus mentemque regebat, ut prohiberent omnes illicitos concupiscentiæ motus, etiam indeliberatos et primo primos, uti fiebat in Adamo ante peccatum quandiu mansit in statu innocentiae. Atque hæc proprie est causa cur in ea sopitus, imo extinctus fuerit fomes concupiscentiæ, et non sufficiens ad non peccandum omnino; potuisset enim, extincto licet fomite, uti nihilominus libertate sua ad malum et peccare, uti fecit Adam.

Altera ergo et adæquata causa cur non peccarit unquam, fuit stragulata vestis, id est ardentissima ejus charitas, amorque Dei continuus, qui ab ea procul omne frigus nivis, id est peccati cujuslibet, longe dispulit.

23° NUNQUAM PECCAVIT, NEQUIDEM VENIALITER.

XVIII
71
2 *Non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.* (Rom. III, 12.) — Cajetanus sic exponit: Non est qui faciat per omnia bonum, ut nunquam peccet saltem

venialiter. Sic et Chrysostomus, in Psalm. XIII, qui hanc sententiam nimis laxè extendit etiam ad B. Virginem, quam in Christi passione putat ipse defectum et deliquium fidei cum apostolis circa Christum Christique resurrectionem passam fuisse. Verum hic jam est error; totius enim Ecclesiæ sensus et consensus est B. Virginem nunquam ne venialiter quidem peccasse, uti declarat concilium Tridentinum sess. VI, can. 23.

24° CUR AB OMNI PECCATO FUERIT IMMUNIS.

(Vide supra. 22, 512. MARIA NUNQUAM, etc. VI, 2.)

Stragulatam vestem fecit sibi, etc. (Prov. xxxi, 22.) — Beata Virgo, quia seraphicis amoris aestibus jugiter ardebat, nullum dedit locum frigori aut tepori, sed iis assidue magis exarsit; quare procul ab ea fugit omne peccatum, etiam tenuissimum, omnisque tentatio, sicut muscæ fugiunt ab olla fervente et bulliente, ut ait quidam sanctorum; præsertim quia oculi ejus, mens, sensus et affectus defixa et absorpta erant in Verbo incarnato, puta in Christo Domino Filio suo.

Nam, ut ait S. Cyprianus, tract. *De Nativit. Christi*: « Præsentia parvuli sic eorum qui aderant oculis occuparat, sic illuminaverat animos, sic corda illexerat, ut in hoc summo bono omnium bonorum unita collectio videretur, nec opus esset evagari et mendicare per partes, quod simul in se uno fidelibus omnipotens infantia præsentabat; » et post nonnulla: « Possidebat (Spiritus sanctus) domum suam, et templum, quod sibi consecraverat, adornabat, servabat sacrarium suum, et sanctimoniam thalamum

VI
513
4

honorabat, lætificabant consolationes hujusmodi animam benedictam, et tanti habitatoris reverentia concupiscentiarum ludibria abigebat; legem mentis lex carnis non infestabat; rebellio nulla quietem spiritus affligebat. Parvulus sugens ubera pura alimonia utebatur, et fons sacri pectoris defæcatum edulium ori mundissimo infundabat. Sed et cor matris quædam dulcedines, quæ humanum superant intellectum, imbuebant, eratque utrinque mera jucunditas, cum pia sanctæ matris et devota humilitas, et Sancti sanctorum immensa benignitas, confederatis affectibus mergerentur. »

25º NUNQUAM PŒNITENTIE SACRAMENTUM USURPAVIT.

XX
219
4

Et, si in peccatis sit, remittentur ei. (Epist. Jacob. v, 15.) — Nonnulli inferunt B. Virginem in fine vitæ non suscepisse Extremam Uctionem, nec ejus fuisse capacem, quia nullum in ea fuit peccatum, aut peccatorum reliquiæ. Unde in ea falsa fuisset forma dicendo: « Indulgeat tibi Deus quidquid deliquisti per visum, auditum, » etc. Rursum ipsa non eguit confortatione in morbo et morte, imo sine morbo, ex amore et desiderio fruendi Christo suo filio creditur animam exhalasse. Ita Gabriel, Paludanus, Victoria et Eckius.

Verum contrarium, scilicet eam fuisse inunctam, docent Albertus, Sylvester, Canisius, quos citat et sequitur Suarez III, *part.*, tom. II. dist. 18, sect. 3. Ratio est, quia proprius effectus Extremæ Uctionis est confortare hominem in ultima lucta contra insidias inimici, non vero peccatorum remissio, nisi sub hac conditione, si quæ habeat æger, ut ait Ja-

cobus. Decuit ergo B. Virginem hoc sacramentum uti et cœtera (excepto ordine, pœnitentia et matrimonio) suscipere, ut fidelibus præberet exemplum humilitatis et vitæ Christianæ.

Ad argumentum respondet Suarez, formam intelligi conditionate, scilicet: « Si quid deliquisti per visum, » etc. Melius respondebimus, illam alia forma, v. g. Ambrosiana (quam superius recitavi) fuisse inunctam, quæ peccatorum non facit mentionem. Porro quod Albertus ait, eam usurpasse sacramentum Pœnitentiæ et confessam S. Joanni, passim alii redarguunt: propria enim materia pœnitentiæ sunt peccata propria, qualia nulla habuit sanctissima Virgo, idque ipsa optime sciebat, utpote lumine divino, æque ac gratia, plenissima.

26º SANCTITATEM ET GRATIAM SEMPER AUXIT

Et ecce factus est mihi trames abundans, et fluvius meus appropinquavit ad mare. (Eccli. xxiv, 43.) — Mystice, gratia, quam B. Virgo in primo instanti conceptionis accepit, per 72 annos, quibus per continuos et gratiæ adæquatos actus jugiter eam auxit, et assidue conduplicavit, exerevit quasi in immensum, ut vere Maria dici posset essetque mare gratiarum.

Unde a Damasceno, *orat. 2 de Assumpt.* vocatur *Gratiæ abyssus.* Et S. Epiphanius, *orat. de Laud Virg.*: « Gratia, inquit, S. Virginis est immensa. » Et inferius eam vocat: « Mare spirituale, cui prædicando, neque hominum, neque angelorum lingua sufficit. »

IX
665
4

S. Ildephonsus, serm. *de Assumpt.* : « Sicut, inquit, est incomparabile quod gessit, et ineffabile quod percepit; ita est incomprehensibile præmium gloriæ quod meruit. »

S. Anselmus, *de Excellen. virg.* cap. VIII : « Quid amplius, ait, dicere possum, Domina? immensitatem quippe gratiæ et gloriæ, et felicitatis tuæ considerare incipienti, et sensus deficit, et lingua fatiscit. »

Atque ut alios omnes præteream, Andreas Cretensis serm. *de dormit. Deiparæ*, sic eam compellat : « O Sancta, et sanctis sanctior, et omnis sanctitatis sanctissime thesaure. » Eodem modo crevit et crescit in dies sanctitas apostolorum, martyrum, confessorum sanctorumque omnium, quam eis, utpote sibi devotis, suisque clientibus aspirat B. Virgo.

27° MERITA SUA SEMPER ADAUXIT, IDQUE IN BONUM
ECCLESIE.

(Vide supra. FUIT PLENA OMNI VIRTUTE ET GLORIA. VI.
499. 4.)

28° AN PER SINGULAS ACTIONES SUAS SEMPER
MERITUM DUPLICAVIT.

VI
510

Omnes enim domestici ejus vestiti sunt duplicibus. (Prov. xxxi. 21.) — Nonnulli per duplices vestes accipiunt duplicatum meritum singularum actionum B. Virginis. Nam Franciscus Suarez, III part. *Quest xxxvii*, art. 4, disput. 18, sect. II et IV, censet B. Virginem in vita continue meruisse, et in gratia crevisse : frequentissime enim et quasi assidue actus intensissimos elicuisse, itaque eos per me-

ritum conduplicasse, idque continua intensione et conduplicatione : qua factum est ut in fine ad immensum charitatis et meritorum cumulum pervenerit. Docet enim Deiparam secundum omnes gradus intentionis habitus charitatis et gratiæ semper operatam fuisse, adeo ut præexistens jam habitus totam vim sequenti actu exhauriret.

Probat hoc *primo*, exemplo angelorum, qui dum viatores essent, idipsum præstiterunt ; intensissimo enim et continuo amore amarunt et coluerunt Deum, ita ut actualis amor habitui suo esset commensus et adæquatus, illumque exhauriret ; quod autem angelis aut alicui creaturæ est concessum, id matri Dei congrue denegari nequit.

Secundo, probat idipsum ratione, quia nihil erat in Virgine, quod vim istam habitus hebetaret, non distractio, non tentatio, non concupiscentia, non gravedo corporis, qui in nobis actus retundunt et hebetant, ut nemo hominum sit, qui assidue tantum amet Deum, quantum ex habitu charitatis, quem habet, amare potest. Ergo demum B. Virginem in *primo* instanti habuisse habitum charitatis et gloriæ intensum ut mille (infusus est enim illi major habitus quam supremo seraphino), ac elicuisse actum charitatis ut mille, illo actu meruit totidem gradus adjici habitui charitatis, eumque duplicari : Deus ergo illico eum duplicavit, fecitque intensum ut bis mille ; meruit ergo totidem, scilicet bis mille gradus adjici habitui charitatis, ut jam is esset intensus ut quatuor mille. Tertio, operationis instanti ædem ex æquo cooperata, elicuit actum intensum ut quatuor mille ; meruit ergo augmentum aliorum quatuor mille, ut jam acciperet habitum intensum ut octo

mille. Et sic semper actui adæquando habitum, continuo eum conduplicavit, ut quarto instanti habitus foret intensus ut sexdecim millia, quinto ut 32 millia, sexto ut 64 millia, septimo ut 128 millia, octavo ut 256 millia; nono ut 512 millia, decimo ut 1024 millia, undecimo ut 2048 millia, duodecimo ut 4096 millia: et ita consequenter per progressionem arithmeticum, qua numerus et pretium exiguum post paucas progressionem crescit in immensum.

Inde colligit Suarez B. Virginem extremo charitatis actu, quem elicit moriens, majorem gratiam et gloriam meruisse, quam omnibus actibus totius vitæ præcedentis. Sic enim in progressionem arithmetica ultimus numerus conduplicatus multitudine superat omnes præcedentes.

Hæc supputatio pia et probalibis est, ac Deo possibilis; at non usquequaque certa, tum quia incertum est an continuo per singulas operationes totius vitæ per 72 annos tam intensus actus eliceret B. Virgo, ut semper habitum adæquarent et exhaurirent; præsertim cum id non fecerit Adam in statu innocentiae, nec forte fecissent angeli per 72 annos, si eorum status vitæ et nurendi tam diu durasset: potentia enim creata flexilis et libera non videtur ferre tam longam et continuam attentionem, intentionem et contentionem: est enim extrema, ideoque violenta: unde nullum ejus existat exemplum; tum quia actus in homine non tam crebro innovantur, sed iidem in contemplativis durare solent ad plures quadrantibus et horas; tum quia incertum est an actus ut tria mereatur augmentum habitus ut tria, præsertim ut id illico detur in hac vita; nam meritum actuum supernaturalium videtur respondere ac-

tioni physicæ actuum naturalium: actus autem naturales non augent, nec duplicant habitum nisi illo sint intensiores.

Potuit utique Deus per continuos et vehementes gratiæ impulsus voluntatem Virginis ita excitare et roborare, ut non tantum habitum actu adæquaret, sed et superaret, utque tam diu quam noctu actus ardentissimos assidue eliceret et conduplicaret: sed an reipsa hæc præstiterit, non certo liquet. Certum est multa extraordinaria nobis incognita in B. Virginem Deum contulisse privilegia, quæ matrem Dei decebant; sed quæ precise, qualia et quanta illa fuerint, nulli hactenus revelavit; quare varii varia opinantur et conjectant.

29° OB ASSIDUAM POSSESSIONEM EXSULTATIONIS IN DEUM
VITAM EGEBAT PLANE ANGELICAM.

Exultavit spiritus meus in Deo salutari meo. (Luc. 1. 47). — Sicut summum beneficium hic conceptionis Verbi B. Virgini fuit collatum, ita summa ipsius de eo fuit exultatio, ut præ gaudio spiritus ejus e corpore exilire, et in Deum transilire videratur, ac forte reipsa exiliisset, ni Deus illum in corpore sua vi conservasset; sic enim ipsa post aliquot annos moriens, non morbo sed amore, gaudio et desiderio videndi filium suum, eoque fruendi mortua est, uti sentiunt Suarez, Canisius a Castro aliique graves theologi.

Narrat Livius, duas feminas romanas præ gaudio expirasse, cum filios quos in clade ad Thrasymenum lacum accepta cecidisse putarant, ex inopinato sos-

pites, et quasi redividos viderunt. Polycratam quoque, cum omnes virtutibus ejus applauderent, lætitia exanimatam scribit Plutarchus. Chilon filium in Olympico certamine victorem et coronatum amplexans, exultantem animum efflavit. Idem fecere Sophocles et Dionysius, Siciliae tyrannus, uterque accepto tragicæ victoriae mentio, uti referunt Plinius, Valerius Maximus Volaterrus et alii. Diagoras Rhodius cum duos (vel ut Gallius, tres) filios athletas eodem die vincere et victores coronari vidisset, populusque gratulabundus flores in eum certatius jaceret, in manibus filiorum præ exultatione halitium cum vita ultimum emisit, teste Cicerone in *Quæst. Tuscul.*, et Gellio in *Noctibus atticis*. Philistion Nicæus, poeta comicus, Socrati coævus, nimio risu vitam finit. Unde illud: « risu emori. »

Quanto potius B. Virgo longe majori gaudio perfecta, et quasi ebria exultanten, imo exilientem spiritum efflasset, ni Deus sua potenti manu eum in corpore continuisset; ita enim exultavit, ut spiritus ejus totus raperetur et absorberetur in Deum in se incarnatum, in eumque quasi transformaretur. Porro hæc exultatio non fuit transiens, sed instar habitus perduravit in Virgine per totam vitam, ait Albertus; præsertim quia ea assidue vivebat et versabatur et cum suo Jesu. Adjeit Albertus, propter hanc continuam possessionem exultationis in Deum, deiparam fuisse mundo et huic mortali vitæ funditus supra omnes viatores mortuam, ita ut vita ejus cum Christo in Deo abscondita semper fuerit, et curia angelica præsens intra sanctuarium Dei habitaverit, atque adeo, et excellentiori quidem modo quam Paulus, et quam ulla alia creatura, potuerit dicere:

Vivo ego, jam non ego, vivit vero in me Christus.
Gal. VI.

29° ULTIMO CHARITATIS SUÆ ACTU MERUIT MAJOREM
GRATIAM ET GLORIAM QUAM OMNIBUS PRÆCEDENTIBUS.

(Vide superius: AN PER SINGULAS ACTIONES, ETC.,
VI. 510. 2)

II — Ejus fides et spes

1° IN PASSIONE FILII DUBIUM FIDEI NON EST PASSA.
(Vide supra VI. 512. 2 — XVIII. 72. 1 — VI. 513. 1.)

2° AN IN CHRISTI PASSIONE DE EJUS RESURRECTIONE DUBITAVIT. (Vide supra XVI. 77. 1).

3° DE FILII SUI RESURRECTIONE NUNQUAM VACILLAVIT.

Non extinguetur in morte lucerna ejus (Prov. XXXI. 18.) — Christo in cruce morienti, cum apostoli de ejus resurrectione diffiderent et desperarent lucerna, id est certa fides et spes resurrectionis, quod scilicet tertio die resurgeret uti promiserat. Atque hoc representat Ecclesia, inquit Amalarius in *Officio Eccles. hebdomadæ sanctæ*, cum cereos duodecim exstinguit, unicumque accensum reservet: Scilicet significat in duodecim apostolis obscuratam, vel exstinctam fuisse fidem et spem resurrectionis Christi, in B. Virgine vero vivam et splendidam permansisse. Unde P. Cyrillus, serm. *contra Nestorium*, eam vocat « lampadem inextinguibilem. »

Deipara ergo fidem tempore dominicæ passionis, veluti in nocte tribulationis et angustiae, sibi propter Filii compassionem nimis tenebrosa, solidam atque ardentem servavit, quod satis ostendit, dum filio in